

Expedite delivery of justice: Guv

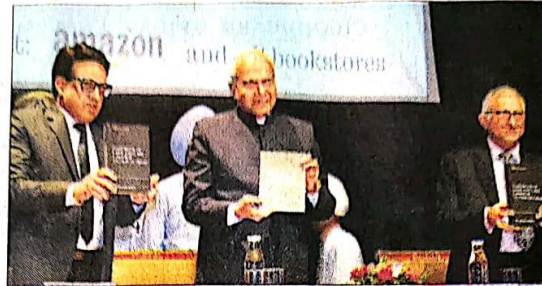
Says advocates should reserve 25% of their time for poor

RAVNEET SINGH
TRIBUNE NEWS SERVICE

PATIALA, NOVEMBER 3
Punjab Governor Banwarilal Purohit today said delivery of justice in India is slow and there is a serious need to expedite it. He was speaking at the inaugural ceremony of a three-day International Conference: Securing Justice to Victims of Crime. The conference is being held at Rajiv Gandhi National University of Law in collaboration with Indian Society of Victimology (ISV) and World Society of Victimology.

He said in the present times, court cases are carried on for years. "Cases get delayed for long and something must be done about it," he said.

He cited a 1978 story when he was approached by some poor people for help. He said, "We stopped government action against them and then 18 persons, including me, were prosecuted in the case. The trial began in 1978 and continued till 2015 when we were acquitted." He said the lacuna in the case was that the magistrate said a chargesheet would be filed in presence of all 18 accused in the case. "That never happened and the case got prolonged. By the time of the

Governor Banwarilal Purohit, Justice JR Midha and VC Prof GS Bajpai at the Rajiv Gandhi National University of Law, Patiala. RAJESH SACHAR

ADDRESS NEEDS OF THE VICTIMS

“Contemporary criminal justice system paradigm focuses on punishing crime through incarceration to reset moral balance. This ignores voice and needs of the most impacted victims.”

Justice JR Midha, EX-DELHI HC JUDGE

judgement, 15 had already died. The remaining three were acquitted,” he said.

He also gave an example of a woman he had pardoned before attending the conference. He said the woman had spent 12 years behind bars while her court case still continued. “She had already spent a term equivalent to a life term in jail. She deserved a pardon,” he said and added that there was a need to be sympathetic.

He exhorted law students and advocates to read a lot,

“You should cultivate the habit of reading if you want to deliver justice,” he said.

The governor said legal assistance must be provided to the poor. “Senior advocates should be large-hearted. They should reserve 25 per cent of their total time for poor people,” he said.

RGNUL Vice Chancellor and ISV president Professor GS Bajpai discussed the need to advance the cause of victimology. He said, “Evolving victim justice must work on the untapped domain of

criminology. Countries with high crime rates have an inverse relationship with happiness. Victimology has to promote happiness quotient, enhance public safety, ensure peace and harmony and facilitate achievement of constitutional goals.”

Justice JR Midha, former Delhi High Court Judge and a distinguished RGNUL Professor, said, “The contemporary criminal justice system paradigm focuses on punishing crime through incarceration to reset the moral balance. This paradigm ignores the voice and needs of the most impacted victims. The pervasive problem of victimisation is inability to address the needs of the victims.”

‘Handbook of Laws and Case Laws for Victims of Crime’, authored by Professor GS Bajpai, and ‘Journal of Victimology and Victim Justice’ were released on the occasion.

Priyank Kanoongo, Chairperson, National Commission for Protection of Child Rights (NCPCR), New Delhi, Professor BB Pande, National Law University, Delhi, Professor Peter Schafer, Treasurer, World Society of Victimology and others were present on the occasion.

Hindustan Times

Punjab gov inaugurates global meet at RGNUL

PATIALA : Punjab Governor Banwarilal Purohit, presided over the 3-day International Conference "Securing Justice to Victims of Crime" organised by the Centre for Criminology, Criminal Justice and Victimology at Rajiv Gandhi National University of Law.

TRICITY

Planting
ZIRAKPUR
ture Park of villa
cilor Eng. Navj

YUGMARG, CHANDIGARH, FRIDAY, NOVEMBER 4, 2022

Banwarilal Purohit inaugurates 3-day International Conference at RGNUL

RAWEL BHINDER
PATIALA, NOV.3

Shri Banwarilal Purohit, Governor of Punjab, presided over the 3-day International Conference (3-5 November 2022) "Securing Justice to Victims of Crime" organised by the Centre for Criminology, Criminal Justice and Victimology (CCV), Rajiv Gandhi National University of Law, Punjab in collaboration with Indian Society of Victimology (ISV) and World Society of Victimology (WSV). The Eighth International and Twelfth Biennial Conference of the Indian Society of Victimology on "Securing Justice to Victims of Crime" commenced with the inaugural Session. Shri Banwarilal Purohit, Governor of

Punjab, deliberated on the Indian justice system. He elaborated on relationship between accused and the state in liberal democracies. Shri Purohit said, "Victimology is a language of empathy. It is high time that the victimological foundations must find a place in our criminal justice administration." Mr. Purohit cited the Hon'ble Supreme Court of India while alluding to

the case of Jagjeet Singh v. Ashish Mishra.

He exhorted lawyers to reserve time for providing legal aid to the poor and underprivileged. He emphasized that cognitive training of functionaries and appropriate framework for empirical investigation of victimization of vulnerables could be plausible alternatives to avoid delay in justice. Trial delays thwart the

safety of victims deprived of justice. He narrated instances from the court of King Vikramaditya and Jhangir. He congratulated CCV, RGNUL for organising conference on pertinent issue related to the rights of victims of justice. "I am sure that deliberations of the conference in form of paper would aid the processes of justice," Shri Purohit said.

Prof. G. S. Bajpai, President, Indian Society of victimology (ISV) and Vice-Chancellor RGNUL, Punjab welcomed the guests and delegates to the conference.

In his presidential address, Prof. Bajpai reiterated the need to advance the cause of victimology. He dwelled on the rights of victims of justice.

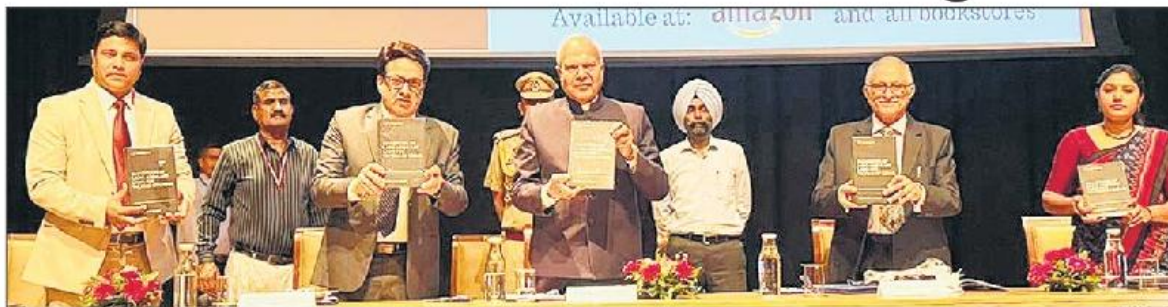
SHASHI MOH

Civil s
Kaur a
official
checks
institut
on Tues
The
rounds
Womar
checke
medici
equipm
where t
surpris
trict H
Divisio
abassi
Health
Dhakol
Boothg
Civ
pal Kat
of visi
night w
of heal
given t

Violence Awareness Week observed

Painting competition organ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਵਲੋਂ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਲਾਅ ਵਿਖੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਪ੍ਰੋ. ਜੀ.ਐੱਸ. ਬਾਜਪਾਈ ਦੀ ਲਿਖੀ ਕਿਤਾਬ 'ਬੁੱਕ ਆਫ਼ ਲਾਅਜ਼ ਐਂਡ ਕੇਸ ਲਾਅਜ਼ ਫਾਰ ਵਿਕਟਿਮਜ਼ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਾਈਮ' ਤੇ 'ਜਰਨਲ ਫਾਰ ਵਿਕਟਿਮੋਲੋਜੀ ਐਂਡ ਵਿਕਟਿਮ ਜਸਟਿਸ' ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼।

ਅਜੀਤ ਤਸਵੀਰ

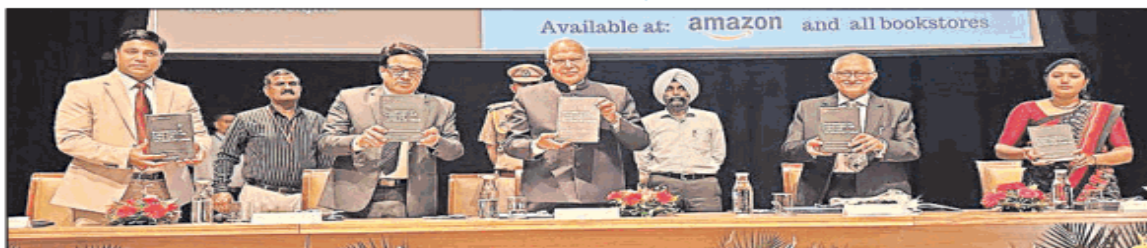
ਪਟਿਆਲਾ, 3 ਨਵੰਬਰ (ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਚੌਠਾ)-ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਪੁਰੋਹਿਤ ਨੇ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਕ੍ਰਾਈਮਿਨੋਲੋਜੀ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਜਸਟਿਸ ਐਂਡ ਵਿਕਟਿਮੋਲੋਜੀ (ਸੀਸੀਵੀ), ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਲਾਅ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ 3 ਦਿਨਾਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ 'ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ ਜਸਟਿਸ ਟੂ ਵਿਕਟਿਮਜ਼ ਆਫ ਕ੍ਰਾਈਮ' ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ। ਇੰਡੀਅਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ਼ ਵਿਕਟਿਮੋਲੋਜੀ ਤੇ ਵਰਲਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ਼ ਵਿਕਟਿਮੋਲੋਜੀ 'ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ' ਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ਼ ਵਿਕਟਿਮੋਲੋਜੀ ਦੀ ਐਂਥਵੀ ਐਂਡਰਗਰਾਊਂਡ ਤੇ ਬਾਹਰੀ 2 ਸਾਲਾ ਕਾਨਫਰੰਸ ਉਦਘਾਟਨੀ ਸੈਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਪੁਰੋਹਿਤ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਂ ਪਣਾਲੀ 'ਤੇ

ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਤਾਰਾਂ 'ਚ ਦੋਸ਼ੀ ਤੇ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੋਹਿਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੀੜਤ ਵਿਗਿਆਨ ਹਮਦਰਦੀ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਅਸ਼ੀਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੀ.ਸੀ.ਵੀ., ਆਰ.ਜੀ.ਐਨ.ਯੂ.ਐਲ. ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਢੁਕਵੇਂ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕਾਨਫਰੰਸ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਪ੍ਰੋ. ਜੀ.ਐੱਸ. ਬਾਜਪਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਇੰਡੀਅਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ਼ ਪੀੜਤ ਵਿਗਿਆਨ ਤੇ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਆਰ.ਜੀ.ਐਨ.ਯੂ.ਐਲ., ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਕਾਨਫਰੰਸ 'ਚ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਤੇ ਡੈਲੀਗੇਟਾਂ

ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਭਾਸ਼ਣ 'ਚ ਪ੍ਰੋ. ਬਾਜਪਾਈ ਨੇ ਪੀੜਤ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ। ਜਸਟਿਸ ਜੇ.ਆਰ. ਮਿਥਾ, ਸਾਬਕਾ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਨਾਮਵਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਆਰਜੀਐਨਯੂਐਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਕਾਲੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਪੈਰਾਡਾਈਮ ਨੈਤਿਕ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ। ਆਈ.ਐੱਸ.ਵੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਵੀ. ਵੈਸ਼ਨਵੀ ਨੇ ਇੰਡੀਅਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ਼ ਵਿਕਟਿਮੋਲੋਜੀ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰੋ. ਜੀ.ਐੱਸ. ਬਾਜਪਾਈ ਦੀ ਲਿਖੀ ਕਿਤਾਬ 'ਬੁੱਕ ਆਫ਼ ਲਾਅਜ਼ ਐਂਡ ਕੇਸ ਲਾਅਜ਼ ਫਾਰ ਵਿਕਟਿਮਜ਼ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਾਈਮ'

ਤੇ 'ਜਰਨਲ ਫਾਰ ਵਿਕਟਿਮੋਲੋਜੀ ਐਂਡ ਵਿਕਟਿਮ ਜਸਟਿਸ' ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪ੍ਰਿਯਾਂਕ ਕਾਨੂੰਨਗੋ, ਚੇਅਰਪਰਸਨ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਫਾਰ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਆਫ ਚਾਈਲਡ ਰਾਈਟਸ (ਐਨ.ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ.ਆਰ.) ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਪ੍ਰੋ. ਬੀ.ਬੀ. ਪਾਂਡੇ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਲਾਅ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰੋ. ਫੈਕਲਟੀ ਆਫ਼ ਅਪਲਾਈਡ ਸੋਸ਼ਲ ਸਾਇੰਸਿਜ਼, ਨੀਡਰਲੈਂਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਅਪਲਾਈਡ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਦਘਾਟਨੀ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਪ੍ਰੋ. ਆਨੰਦ ਪਵਾਰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਆਰਜੀਐਨਯੂਐਲ ਨੇ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤ, ਜਰਮਨੀ ਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ 200 ਡੈਲੀਗੇਟ 20 ਤਕਨੀਕੀ ਸੈਸ਼ਨਾਂ 'ਚ ਪੇਪਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਲਾਅ ਵਿਖੇ 3 ਰੋਜ਼ਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਪੁਰੋਹਿਤ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਤੇ ਚਰਚਾ

ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨੀ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਕਿਤਾਬ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਦੇ ਗਵਰਨਰ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਪੁਰੋਹਿਤ, ਵੀ. ਸੀ. ਪ੍ਰੋ. ਵਾਜਪਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਹਿਮਾਨ। (ਸੁਦਰ)

ਪਟਿਆਲਾ, 3 ਨਵੰਬਰ (ਰਾਜੇਸ਼ ਪੰਜੌਲਾ, ਮਨਦੀਪ ਜੋਸ਼ਨ, ਪਰਮੀਤ)- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਪੁਰੋਹਿਤ ਨੇ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਕ੍ਰਾਈਮਿਨੋਲੋਜੀ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਜਸਟਿਸ ਐਂਡ ਵਿਕਟਿਮੋਲੋਜੀ (ਸੀ. ਸੀ. ਵੀ.), ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਲਾਅ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਆਯੋਜਿਤ ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ 'ਸਿਕਿਓਰਿਗ ਜਸਟਿਸ ਟੂ ਵਿਕਟਿਮਜ਼ ਆਫ ਕ੍ਰਾਈਮ' ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ।

ਇੰਡੀਅਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਵਿਕਟਿਮੋਲੋਜੀ ਅਤੇ ਵਰਲਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਵਿਕਟਿਮੋਲੋਜੀ, "ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ" 'ਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਵਿਕਟਿਮੋਲੋਜੀ ਦੀ 8ਵੀਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ 12ਵੀਂ ਦੇ-ਸਾਲਾ ਕਾਨਫਰੰਸ ਉਦਘਾਟਨੀ ਸੈਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਪੁਰੋਹਿਤ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਦਾਰ ਲੋਕਤੰਤਰਾਂ 'ਚ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ।

ਸ਼੍ਰੀ ਪੁਰੋਹਿਤ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਪੀੜਤ ਵਿਗਿਆਨ ਹਮਦਰਦੀ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ।" ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਆਸ਼ੀਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਗਰੀਬਾਂ ਅਤੇ ਪੱਛੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਣ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨਿਆਂ 'ਚ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਬੇਧਾਰਮਕ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰਾਂ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਅਨੁਭਵੀ

ਜਾਂਚ ਲਈ ਵੱਕਵਾਂ ਢਾਂਚਾ ਯੋਗ ਵਿਕਲਪ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਚ ਦੇਰੀ ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾ ਵਿਕਰਮਾਦਿੱਤਿਆ ਅਤੇ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੀ. ਸੀ. ਵੀ., ਆਰ. ਜੀ. ਐੱਨ. ਯੂ. ਐੱਲ. ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਢੁਕਵੇਂ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕਾਨਫਰੰਸ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਪ੍ਰੋ. ਜੀ. ਐੱਸ. ਵਾਜਪਾਈ, ਪ੍ਰਧਾਨ, ਇੰਡੀਅਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਪੀੜਤ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਆਰ. ਜੀ. ਐੱਨ. ਯੂ. ਐੱਲ., ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਕਾਨਫਰੰਸ 'ਚ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਫੈਲੀਗੇਟਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਭਾਸ਼ਣ 'ਚ ਪ੍ਰੋ. ਵਾਜਪਾਈ ਨੇ ਪੀੜਤ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ। ਉਹ ਇਨਸਾਫ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ।

"ਪੀੜਤ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਚ ਬਹੁਤ ਤਰੱਕੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸੈਂਟ, ਜੁਰਮ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਵਿਚੋਲਗੀ, ਬਹਾਲੀ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਚ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਪੀੜਤ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਮਾਪਾਂ 'ਚ ਖੋਜ ਕਰਨਾ।

ਪ੍ਰੋ. ਵਾਜਪਾਈ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਪੀੜਤ ਨਿਆਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਪਰਾਧ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਅਣਵਰਤੋਂ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਸਟਿਸ ਜੇ. ਆਰ. ਮਿਥਾ, ਸਾਬਕਾ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਅਤੇ ਨਾਮਵਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਆਰ. ਜੀ. ਐੱਨ. ਯੂ. ਐੱਲ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਕਾਲੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਪੈਰਾਡਾਈਮ ਨੈਤਿਕ ਸੰਤੁਲਨ

ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਪੈਰਾਡਾਈਮ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਅਤੇ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਸਮੱਸਿਆ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ 'ਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਹੈ।

ਆਈ. ਐੱਸ. ਵੀ. ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਵੀ. ਵੈਸ਼ਨਵੀ ਨੇ ਇੰਡੀਅਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਵਿਕਟਿਮੋਲੋਜੀ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰੋ. ਜੀ. ਐੱਸ. ਵਾਜਪਾਈ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈਂਡ ਬੁੱਕ ਆਫ ਲਾਅਜ਼ ਐਂਡ ਕੇਸ ਲਾਅਜ਼ ਫਾਰ ਵਿਕਟਿਮਜ਼ ਆਫ ਕ੍ਰਾਈਮ ਅਤੇ ਜਰਨਲ ਫਾਰ ਵਿਕਟਿਮੋਲੋਜੀ ਐਂਡ ਵਿਕਟਿਮ ਜਸਟਿਸ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਿਯਾਂਕ ਕਾਨੂੰਨਗੋ, ਚੇਅਰਪਰਸਨ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਫਾਰ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਆਫ ਚਾਈਲਡ ਰਾਈਟਸ (ਐੱਨ. ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਆਰ.) ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਪ੍ਰੋ. ਬੀ. ਬੀ. ਪਾਂਡੇ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਲਾਅ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਦਿੱਲੀ, ਪ੍ਰੋ. ਫੈਕਲਟੀ ਆਫ ਅਪਲਾਈਡ ਸੋਸਲ ਸਾਇੰਸਿਜ਼, ਨੀਡਰਲੈਂਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਅਪਲਾਈਡ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਦਘਾਟਨੀ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪ੍ਰੋ. ਆਨੰਦ ਪਵਾਰ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਆਰ. ਜੀ. ਐੱਨ. ਯੂ. ਐੱਲ. ਨੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਸਮੂਹ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਭਾਰਤ, ਜਰਮਨੀ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ 200 ਡੈਲੀਗੇਟ 20 ਤਕਨੀਕੀ ਸੈਸ਼ਨਾਂ 'ਚ ਪੇਪਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

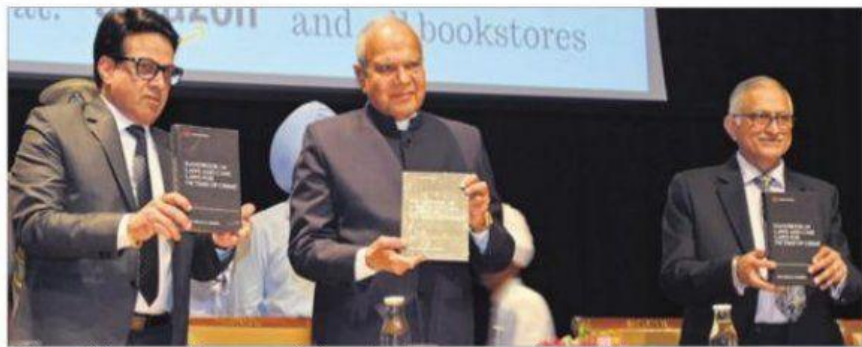
ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਤੇ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਕੀਲ: ਪੁਰੋਹਿਤ

ਰਾਜਪਾਲ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਲਾਅ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ

ਪਟਿਆਲਾ, 3 ਨਵੰਬਰ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਪੁਰੋਹਿਤ ਨੇ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਕ੍ਰਾਈਮਨਾਲਜੀ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਜਸਟਿਸ ਐਂਡ ਵਿਕਟਿਮਾਲੋਜੀ (ਸੀਸੀਵੀ) ਅਤੇ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਲਾਅ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਈ ਤਿੰਨ-ਰੋਜ਼ਾ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ 'ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਜਸਟਿਸ ਟੂ ਵਿਕਟਿਮਜ਼ ਆਫ ਕ੍ਰਾਈਮ' ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ। ਰਾਜਪਾਲ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਪੁਰੋਹਿਤ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਅਤੇ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੀਸੀਵੀ, ਆਰਜੀਐੱਨਯੂਐੱਲ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ

ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਪੁਸਤਕ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਾਜਪਾਲ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਪੁਰੋਹਿਤ। ਫੋਟੋ: ਅਗੀਦਾ

ਢੁਕਵੇਂ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਇੰਡੀਅਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਪੀੜਤ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਆਰਜੀਐੱਨਯੂਐੱਲ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਪ੍ਰੋ. ਜੀਐੱਸ ਬਾਜਪਾਈ ਨੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸੱਟ, ਜੁਰਮ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਵਿਚੋਲਗੀ, ਬਹਾਲੀ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜੱਜ, ਅਤੇ

ਆਰਜੀਐੱਨਯੂਐੱਲ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜੇ.ਆਰ ਮਿਥਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਸਮਕਾਲੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਮਿਸਾਲ, ਨੈਤਿਕ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੈਦ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ।' ਆਈਐੱਸਵੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਵੀ. ਵੈਸ਼ਨਵੀ ਨੇ ਇੰਡੀਅਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਵਿਕਟਿਮਾਲੋਜੀ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ

ਪ੍ਰੋ. ਜੀਐੱਸ ਬਾਜਪਾਈ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੋਂਡ ਬੁੱਕ ਆਫ ਲਾਅਜ਼ ਐਂਡ ਕੇਸ ਲਾਅਜ਼ ਫਾਰ ਵਿਕਟਿਮਜ਼ ਆਫ ਕ੍ਰਾਈਮ ਅਤੇ ਜਰਨਲ ਫਾਰ ਵਿਕਟਿਮਾਲੋਜੀ ਐਂਡ ਵਿਕਟਿਮ ਜਸਟਿਸ' ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ, ਜਰਮਨੀ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ 200 ਡੈਲੀਗੇਟ 20 ਤਕਨੀਕੀ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਪਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਪੁਰੋਹਿਤ ਵਲੋਂ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਲਾਅ ਵਿਖੇ 3 ਰੋਜ਼ਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

ਪਟਿਆਲਾ, 3 ਨਵੰਬਰ (ਅਨਹਦ ਸਿੰਘ) - ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਪੁਰੋਹਿਤ ਨੇ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਕ੍ਵਾਈਮਿਨਲੋਜੀ, ਕ੍ਰੀਮੀਨਲ ਜਸਟਿਸ ਐਂਡ ਵਿਕਟਿਮਲੋਜੀ (ਸੀਸੀਵੀ), ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਲਾਅ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਆਯੋਜਿਤ 3-ਰੋਜ਼ਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ “ਸਿਕਿਓਰਿੰਗ ਜਸਟਿਸ ਟੂ

ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਣਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਬੇਧਾਤਮਕ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰਾਂ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਅਨੁਭਵੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਢਾਂਚਾ ਯੋਗ ਵਿਕਲਪ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾ ਵਿਕਰਮਾਦਿਤਿਆ ਅਤੇ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ

ਯਾਦ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਪੀੜਤ ਨਿਆਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਪਰਾਧ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਅਣਵਰਤੇ ਖੇਤਰ ‘ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। “ਉੱਚ ਅਪਰਾਧ ਦਰ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਉਲਟਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਵਿਕਟਿਮਲੋਜੀ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ, ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ, ਮਨੁੱਖੀ ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ, ਮਾਨਵੀਕਰਨ ਅਤੇ

ਵਿਕਟਿਮਜ਼ ਆਫ ਕ੍ਵਾਈਮ” ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ। ਇੰਡੀਅਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਵਿਕਟਿਮਲੋਜੀ ਅਤੇ ਵਰਲਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਵਿਕਟਿਮਲੋਜੀ। “ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ” ‘ਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਵਿਕਟਿਮਲੋਜੀ ਦੀ ਅੱਠਵੀਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਬਾਰੂਵੀਂ ਦੋ-ਸਾਲਾ ਕਾਨਫਰੰਸ ਉਦਘਾਟਨੀ ਸੈਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਪੁਰੋਹਿਤ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ‘ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਦਾਰ ਲੋਕਤੰਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ। ਸ਼੍ਰੀ ਪੁਰੋਹਿਤ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਪੀੜਤ ਵਿਗਿਆਨ ਹਮਦਰਦੀ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ।” ਸ਼੍ਰੀ ਪੁਰੋਹਿਤ ਨੇ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਅਸ਼ੀਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਗਰੀਬਾਂ ਅਤੇ ਪਛੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ

ਸੁਣਾਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੀ.ਸੀ.ਵੀ., ਆਰ.ਜੀ.ਐਨ.ਯੂ.ਐਲ. ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਢੁਕਵੇਂ ਮੁੱਦੇ ‘ਤੇ ਕਾਨਫਰੰਸ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਪ੍ਰੋ. ਜੀ. ਐਸ. ਬਾਜਪਾਈ, ਪ੍ਰਧਾਨ, ਇੰਡੀਅਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਪੀੜਤ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਆਰ.ਜੀ.ਐਨ.ਯੂ.ਐਲ., ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਡੈਲੀਗੇਟਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੋ. ਬਾਜਪਾਈ ਨੇ ਪੀੜਤ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ। ਉਹ ਇਨਸਾਫ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ‘ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। “ਪੀੜਤ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਤਰੱਕੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸੱਟ, ਜੁਰਮ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਵਿਚਲਦੀ, ਬਹਾਲੀ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ, “ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ। ਪੀੜਤ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਮਾਪਾਂ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਕਰਨਾ।

ਪ੍ਰੋ. ਬਾਜਪਾਈ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਨੂੰ

ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਟੀਚਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣਾ ਹੈ, “ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ। ਪੀੜਤ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਨਿਆਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸੱਟ, ਜੁਰਮ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਵਿਚਲਦੀ, ਬਹਾਲੀ, ਬਹਾਲੀ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ।

ਜਸਟਿਸ ਜੇ. ਆਰ. ਮਿਥਾ, ਸਾਬਕਾ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਨਾਮਵਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਆਰਜੀਐਨਯੂਐਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਸਮਕਾਲੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਪੈਰਾਡਾਈਮ ਨੈਤਿਕ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ‘ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਪੈਰਾਡਾਈਮ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਅਤੇ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅੰਤਿਆਚਾਰ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਸਮੱਸਿਆ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਹੈ। ਆਈਐਸਵੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਡਾ.ਵੀ.ਵੈਸ਼ਨਵੀ ਨੇ ਇੰਡੀਅਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਵਿਕਟਿਮਲੋਜੀ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ।

पटियाला भास्कर 04-11-2022

नेशनल राजीव गांधी यूनिवर्सिटी में 3 दिवसीय इंटरनेशनल कॉन्फ्रेंस शुरू

पटियाला | राज्यपाल बनवारीलाल पुरोहित ने सेंटर फॉर क्रिमिनोलॉजी क्रिमिनल जस्टिस एंड विक्टिमोलॉजी राजीव गांधी नेशनल यूनिवर्सिटी आफ लॉ पंजाब के सहयोग से आयोजित तीन दिवसीय अंतरराष्ट्रीय कॉन्फ्रेंस सिव्योरिंग जस्टिस टू विक्टिम्स ऑफ क्राइम का उद्घाटन वीरवार को किया। इस मौके पर उन्होंने भारतीय न्याय प्रणाली पर चर्चा की और लोकतंत्र में दोषी और राज्य के बीच के संबंधों के बारे में विस्तार से बताया। राज्यपाल ने कहा कि पीड़ित विज्ञान हमदर्दी की भाषा है। उन्होंने जगजीत सिंह बनाम आशीष मिश्रा के केस का हवाला देते हुए माननीय सुप्रीम कोर्ट ऑफ इंडिया का हवाला

दिया। उन्होंने वकीलों को अपील की कि वह गरीब और पिछड़े लोगों को कानूनी सहायता प्रदान करने के लिए अपना समय रिजर्व करें। उन्होंने इस बात पर जोर दिया कि न्याय में देरी से बचने के लिए कार्यकर्ताओं की बोधात्मक सिखलाई और कमजोर के पीड़ितों की अनुभवी जांच के लिए उचित योग विकल्प हो सकता है।

04 NOV 2022

पंजाब के राज्यपाल ने 3 दिवसीय अंतर्राष्ट्रीय कॉन्फ्रेंस का किया उद्घाटन

पटियाला, 3 नवम्बर (राजेश पंजौला) : पंजाब के राज्यपाल श्री बनवारी लाल पुरोहित ने सेंटर फॉर क्राइमनोलॉजी, क्रिमिनल जस्टिस एंड विकटिमोलॉजी (सी.सी.वी.), राजीव गांधी नेशनल यूनिवर्सिटी ऑफ लॉ, पंजाब के सहयोग के साथ आयोजित 3 दिवसीय अंतर्राष्ट्रीय कॉन्फ्रेंस ' सिक्वोरिंग जस्टिस टू विकटिमज ऑफ क्राइम ' की अगुवाई की। इंडियन सोसायटी ऑफ विकटिमोलॉजी और वर्ल्ड सोसायटी ऑफ विकटिमोलॉजी। 'अपराध के पीड़ितों को न्याय की सुरक्षा' पर इंडियन सोसायटी ऑफ विकटिमोलॉजी की 8वीं अंतर्राष्ट्रीय और 12वीं 2 वर्षीय कॉन्फ्रेंस उद्घाटनी सेशन के साथ शुरू हुई।

पंजाब के राज्यपाल श्री बनवारी लाल पुरोहित ने भारतीय न्याय प्रणाली पर चर्चा की और उदार लोकतंत्रों में दोषी और राज्य के संबंधों बारे विस्तार के साथ बताया। उन्होंने

कॉन्फ्रेंस के उद्घाटनी समारोह में राज्यपाल बनवारी लाल पुरोहित, वी.सी. प्रो. बाजपाई व अन्य मेहमान। (संवाद)

वकीलों से अपील की कि वह गरीबों और पिछड़े लोगों को कानूनी सहायता प्रदान करने के लिए समय आरक्षित रखें। उन्होंने सी.सी.वी., आर.जी.एन.यू.एल. को इंसाफ के पीड़ितों के अधिकारों के साथ संबंधित उचित मुद्दे पर कॉन्फ्रेंस आयोजित करने के लिए बधाई दी।

प्रो. जी.एस. बाजपाई, प्रधान, इंडियन सोसायटी ऑफ पीडित विज्ञान और

वाइस-चांसलर आर.जी.एन.यू.एल., पंजाब ने कॉन्फ्रेंस में आए मेहमानों और डेलीगेटों का स्वागत किया। अपने

भाषण में प्रो. बाजपायी ने पीडित विज्ञान के कारणों को आगे बढ़ाने की जरूरत को दोहराया। जस्टिस जे.आर. मिथा, पूर्व जज, दिल्ली हाई कोर्ट और नामवर प्रोफेसर, आर.जी.एन.यू.एल. ने कहा, "समकालीन अपराधिक न्याय प्रणाली का पैराडाईम नैतिक संतुलन को फिर स्थापित करने के लिए कैद द्वारा अपराध को सजा देने पर केंद्रित है। आई.एस.वी के महासचिव डा. वी. वैसनवी ने इंडियन सोसायटी ऑफ विकटिमोलॉजी की सालाना रिपोर्ट पेश की। इस मौके प्रो. जी.एस.

बाजपायी द्वारा लिखी गई हैड बुक ऑफ लाअज एंड केस लाअज फॉर विकटिमज ऑफ क्राइम और जर्नल फार विकटिमोलॉजी एंड विकटिम जस्टिस रिलीज की गई।

प्रियांक कानूनगो, चेयरपर्सन, नेशनल कमीशन फॉर प्रोटेक्शन ऑफ चाइल्ड राइट्स (एन. सी. पी. सी. आर.) नई दिल्ली, प्रो. बी.बी. पांडे, विशेष प्रोफेसर, नेशनल लॉ यूनिवर्सिटी, दिल्ली, प्रो., फैकल्टी ऑफ अप्लाईड सोशल साइंसिज, नीडरराइन यूनिवर्सिटी ऑफ अप्लाईड साइंसज और जिला प्रशासन के अधिकारी उद्घाटनी सेशन के दौरान उपस्थित थे। प्रो. आनंद पवार, रजिस्ट्रार, आर.जी.एन.यू.एल. ने धन्यवाद किया। उन्होंने कॉन्फ्रेंस के संचालन के लिए समूह सहयोगियों और जिला प्रशासन के सहयोग की प्रशंसा की। भारत, जर्मनी और बंगलादेश के 200 प्रतिनिधि 20 तकनीकी सेशन में पेपर पेश करेंगे।

गरीबों को कानूनी मदद देने को समय आरक्षित रखें वकील : राज्यपाल

पटियाला की राजीव गांधी ला यूनिवर्सिटी में कान्फ्रेंस का आयोजन

अमर उजाला ब्यूरो

पटियाला। पंजाब के राज्यपाल बनवारी लाल पुरोहित ने वकीलों को अपील की कि वह गरीबों व पिछड़े लोगों को कानूनी सहायता प्रदान करने के लिए समय आरक्षित रखें। उन्होंने इस बात पर भी जोर दिया कि न्याय में देरी से बचने के लिए पदाधिकारियों की संज्ञानात्मक सिखलाई हो।

उन्होंने कहा कि मुकदमे में देरी न्याय से वंचित पीड़ितों की सुरक्षा में बाधा डालती है।

उन्होंने राजा विक्रमादित्या और जहांगीर के दरबार की उदाहरणें सुनाई। वह वीरवार शाम को राजीव गांधी नेशनल ला यूनिवर्सिटी में आयोजित 31 वसीय अंतरराष्ट्रीय कान्फ्रेंस के उद्घाटन समागम को संबोधित कर रहे थे। राज्यपाल ने भारतीय न्याय प्रणाली पर चर्चा की

यूनिवर्सिटी में आयोजित कान्फ्रेंस के मौके पर पंजाब के राज्यपाल बनवारी लाल पुरोहित को सम्मानित करते अधिकारी। संवाद

और उदार लोकतंत्रों में आरोपी व राज के बीच संबंधों बारे विस्तार से बताया। इस मौके पर ला यूनिवर्सिटी के वाइस चांसलर प्रोफेसर जीएस बाजपेयी ने आए मेहमानों का स्वागत किया।

दिल्ली हाईकोर्ट के पूर्व जज जस्टिस जेआर मिथा ने कहा कि समकाली अपराधिक न्याय प्रणाली का आदर्श नैतिक संतुलन को दोबारा

स्थापित करना है।

डॉ. वी वैष्णवी ने इंडियन सोसाइटी आफ विक्टिमलोजी की सालाना रिपोर्ट पेश की। प्रोफेसर जीएस बाजपेयी द्वारा लिखी गई हैंड बुक आफ ला एंड क्रेस ला फार विक्टिम्स आफ क्राइम और जर्नल फार विक्टिमलोजी एंड विक्टिम जस्टिस रिलीज की गई।

राज्यपाल ने आरजीएनयूएल में अंतरराष्ट्रीय सम्मेलन शुरू करवाया

जागरण संवाददाता, पटियाला : पंजाब के राज्यपाल बनवारी लाल पुरोहित ने सेंटर फार क्रिमिनोलोजी, क्रिमिनल जस्टिस एंड विक्टिमोलोजी (सीसीवी), राजीव गांधी नेशनल यूनिवर्सिटी आफ ला द्वारा आयोजित तीन दिवसीय अंतरराष्ट्रीय सम्मेलन (3-5 नवंबर 2022) सिक्योरिंग जस्टिस टू विक्टिम आफ क्राइम की अध्यक्षता की। पंजाब इंडियन सोसाइटी आफ विक्टिमोलोजी (आईएसवी) और वर्ल्ड सोसाइटी आफ विक्टिमोलोजी (डब्ल्यूएसवी) के सहयोग से अपराध के पीड़ितों के लिए न्याय की सुरक्षा पर इंडियन

सम्मेलन की अध्यक्षता करते राज्य के राज्यपाल बनवारी लाल पुरोहित © आरजीएनयूएल

सोसायटी आफ विक्टिमोलोजी का आठवां अंतरराष्ट्रीय और बारहवां द्विवार्षिक सम्मेलन उद्घाटन सत्र के साथ शुरू हुआ।

पंजाब के राज्यपाल बनवारी लाल पुरोहित ने भारतीय न्याय प्रणाली पर

विचार-विमर्श किया। उन्होंने उदार लोकतंत्र में आरोपित और राज्य के बीच संबंधों पर विस्तार से बताया। पुरोहित ने कहा पीड़ित विज्ञान सहानुभूति की भाषा है। पुरोहित ने जगजीत सिंह बनाम आशीष मिश्रा

के मामले की ओर इशारा करते हुए भारत के माननीय सर्वोच्च न्यायालय का हवाला दिया। उन्होंने वकीलों से गरीबों और वंचितों को कानूनी सहायता प्रदान करने के लिए समय आरक्षित करने का आह्वान किया। उन्होंने इस बात पर जोर दिया कि न्याय में देरी से बचने के लिए अधिकारियों का संज्ञानात्मक प्रशिक्षण और कमजोर लोगों के शिकार की अनुभवजन्य जांच के लिए उपयुक्त ढांचा प्रशंसनीय विकल्प हो सकता है। मुकदमे में देरी न्याय से वंचित पीड़ितों की सुरक्षा को विफल करती है। उन्होंने राजा

विक्रमादित्य और जहांगीर के दरबार से उदाहरण सुनाए।

प्रो. जोएस बाजपेयी, अध्यक्ष, आईएसवी और कुलपति आरजीएनयूएल, पंजाब ने सम्मेलन में मेहमानों और प्रतिनिधियों का स्वागत किया। जस्टिस जेआर मिश्रा, पूर्व न्यायाधीश, दिल्ली उच्च न्यायालय और प्रतिष्ठित प्रोफेसर, आरजीएनयूएल ने कहा कि समकालीन आपराधिक न्याय प्रणाली प्रतिमान नैतिक संतुलन को रीसेट करने के लिए कैद के माध्यम से अपराध को दंडित करने पर केंद्रित है।